

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

5.3.2026

Ypäjän Hevosopisto

SISÄLLYSLUETTELO

1.	PERUSTEET.....	3
2.	YHTEISTYÖ JA ILMOITUSVELVOLLISUUS.....	5
3.	TOIMENPITEET.....	6
3.1	Toimenpiteet kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi.....	6
3.2	Toimenpiteet esiintymisen seuraamiseksi.....	7
3.3	Toimenpiteet puuttumiseksi	8
3.4	Seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen.....	10
4.	SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, SEURANTA JA ARVIOINTI.....	10

Opiskeluhoitosuunnitelma, liite 2

1. PERUSTEET

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:n mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Turvallinen opiskeluympäristö kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden.

Opetuksen ja työpäivän aikana ei sallita häirintää missään muodossa, ja kaikkiin henkilöstön tietoon tulleisiin häirintätilanteisiin puututaan. Opettaja vastaa kunkin opiskelijaryhmän turvallisuudesta ja hyvinvoinnista sekä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta opettaessaan ryhmää, ja siirryttäessä oppimisympäristöstä toiseen. Rehtori vastaa työpäivän turvallisuudesta ja hyvinvoinnista sekä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta yhdessä opettajien ja muun henkilöstön kanssa. Rehtori ja koulutuksen järjestäjä vastaavat oppimisyhteisössä tai -ympäristössä suunnitelmallisesta häirinnän ehkäisystä, häirintätilanteisiin puuttumisesta ja niiden seurannasta, sekä opiskelijoiden suojaamisesta häirinnältä. Lisäksi rehtori huolehtii opiskelijoiden ja huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä ja heidän kuulemisestaan. Oppilaitoksen turvallisuus perustuu opiskelijoiden, heidän huoltajiensa, opettajien ja muun henkilöstön yhteistyöhön. Yhteydenpito oppilaitoksen ja huoltajien välillä sisältää muun muassa kotiväeninfot, viestit ja kirjalliset tiedotteet Wilmassa, sähköpostiviestit, tekstiviestit ja puhelinkeskustelut.

Puuttumisen prosessi häirintätilanteissa (tarkennukset luvussa 3.)

Toimenpide	Toimija	toimintatapa	dokumentointi
välitön puuttuminen	tilanteen havainnut henkilöstön jäsen	kielteisen toiminnan lopettaminen ja rehtorille ilmoittaminen	kuvaus tapahtumasta Wilman opiskelijakohtaiseen muistioon/rehtori
huoltajien tiedottaminen	rehtori	puhelu ja Wilma-viesti	Wilma-viesti
tilanteen selvittäminen	rehtori ja hänen nimeämänsä henkilöstön jäsen	keskustelu asianosaisten kanssa	Wilman opiskelijakohtainen muistio
osapuolten kuuleminen	rehtori ja vastuuopettaja (opinnot) tai asuntolan ammattiohjaaja (asuntola) ja opiskelijan pyynnöstä opiskeluhoillon edustaja	kuullaan osapuolia erikseen alikäisten huoltajat mukaan tai lupa kuulla ilman huoltajaa	Wilman opiskelijakohtainen muistio tarvittaessa lastensuojeluilmoitus
yhteistapaaminen	rehtori ja vastuuopettaja tai asuntolan	keskustellaan ja sovitaan toiminnasta jatkossa	sopimus kirjataan Wilman

	ammattiohjaaja, tarvittaessa ja/tai opiskelijan pyynnöstä opiskeluhoollon edustaja		opiskelijakohtaiseen muistioon
seuranta	rehtori ja/tai vastuopettaja tai asuntolan ammattiohjaaja, tarvittaessa ja/tai opiskelijan pyynnöstä opiskeluhoollon edustaja	selvittää tilanteen seurantajakson aikana	sopimus Wilman opiskelijakohtaiseen muistioon
tarvittavat tukitoimet, MAT	rehtorin esityksestä asianosaisille opiskelijoille, MAT tarvittavat asiantuntijat opiskelijan luvalla	tukitoimien suunnittelu	pedagogisen tuen toimenpiteet tai MAT- muistio Wilmassa
kurinpitotoimet	rehtori ja tarvittava toimielin	rehtori päättää kurinpitotoimet ja vie asian tarvittaessa monijäseniseen toimielimeen	päätöspöytäkirjat
rikosilmoitus	asianomistaja	tekee halutessaan rikosilmoituksen	

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 6 §:n mukaisella koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Lisäksi opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opiskeluhooltosuunnitelmassa turvallisuutta tarkastellaan hyvinvoinnin osatekijänä, jolloin se sisältää

- oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja hyvinvointia edistävä toiminnan
- varhaisen puuttumisen ennalta ehkäisevänä toimintana sekä
- toiminnan erilaisissa ongelma- ja kriisitilanteissa.

Tämä suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on oppilaitoksen opiskeluhuoltosuunnitelman liite. Suunnitelmaa laadittaessa on hyödynnetty tuloksia opettajille ja ohjaajille, opiskelijoille sekä huoltajille suunnatuista kyselyistä.

Koulutuksen järjestäjä hyväksyy järjestyssäännöt, joilla edistetään oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä opiskeluympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Lisäksi koulutuksen järjestäjä laatii suunnitelman kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Hevosopistolla on erikseen laadittu myös asuntolan järjestyssäännöt.

2. YHTEISTYÖ JA ILMOITUSVELVOLLISUUS

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:n mukaan opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tapahtuneesta ilmoittaa ensisijaisesti rehtori henkilökohtaisesti puhelimitse. Jos huoltajaa ei tavoiteta, jätetään soittopyyntö. Viesti lähetetään myös kirjallisesti Wilmassa. Huoltajilta pyydetään lupa alaikäisen opiskelijan kuulemiseen tai heillä on mahdollisuus olla paikalla. Huoltajia tiedotetaan käsittelyn eri vaiheista, elleivät he ole itse paikalla.

Ilmoitusvelvollisuuden tavoitteena on tuoda esiin oppilaitoksessa tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän lisäksi myös koulumatkalla sekä Hevosopiston tapauksessa asuntolassa ja alueella esiin tulevat kiusaamis- ja häirintätapaukset. Tämä edesauttaa sekä kokonaistilanteen selvittämistä että tehostaa kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Häirintätilanteiden pahentuminen voidaan estää ja vaikeatkin häirintätilanteet voidaan lopettaa varhaisella yhteistyöllä vanhempien/huoltajien kanssa. Tilanteisiin etsitään ratkaisuja yhdessä.

Oppisopimustyönantaja tai koulutussopimustyöpaikan tarjoaja vastaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävässä koulutuksessa opiskelijan työturvallisuudesta. Koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa työnantajalle tai koulutussopimustyöpaikan tarjoajalle työturvallisuusvastuista. Vastuuopettaja/työelämäjakson ohjaava opettaja tiedottaa näistä vastuista oppi- tai koulutussopimuksen solmimisvaiheessa.

Oppilaitoksen ja asuntolan järjestyssäännöistä, tästä suunnitelmasta toimintatapoineen sekä kurinpitomenettelyistä tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajia opintojen alussa rehtorin viestillä ja vastuuopettajan sekä rehtorin viesteillä opintojen aikana, Wilman tiedotteilla, kotiväen infoissa sekä Opiskelijan oppaassa Hevosopiston verkkosivuilla.

Opiskelijaa ohjataan ensisijaisesti ohjauksellisin keinoin ja keskusteluin siten, että hänellä on mahdollisuus saattaa opintonsa päätökseen. Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle (laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 80 §). Säännökset eivät velvoita valvontaan koulumatkoilla. Koulutuksen järjestäjällä on toimivalta puuttua kiusaamiseen opetuksen tai siihen liittyvän toiminnan aikana.

3. TOIMENPITEET

Opiskelijan velvollisuuksiin kuuluu käyttäytyä asiallisesti. Opiskelija ei saa kiusata eikä syrjiä muita ja hänen tulee välttää toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Työelämässä oppimisen aikana opiskelijan on työpaikalla vältettävä muihin työntekijöihin kohdistuvaa häirintää, joka voisi aiheuttaa heidän turvallisuudelleen tai terveydelleen haittaa tai vaaraa.

Asiallisen käytöksen velvollisuus ja kiusaamisen, syrjinnän ja häirinnän kiellot koskevat myös koko Hevosopiston henkilöstöä.

Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, yksin jättämistä, ilkeitä puheita selän takana tai mitä tahansa sellaista toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Se merkitsee usein myös uhrin eristämistä luokan, ryhmän tai virtuaaliryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä. Kiusaamiseksi katsotaan myös sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen.

Syrjinnässä on kyse siitä, että henkilöä kohdellaan samanlaisessa tilanteessa huonommin kuin toisia yhden tai useamman henkilökohtaisen ominaisuuden takia.

Häirinnäksi katsottava käytös tai teko voivat olla hyvin monenlaisia. Kyse voi olla puheesta, sähköpostiviestistä, ilmeistä, eleistä tai epäasiallisen aineiston esille laittamisesta tai muunlaisesta viestinnästä.

Seksuaalinen häirintä puolestaan on ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan toisen koskemattomuutta. Seksuaalinen häirintä voi olla esimerkiksi

- vihjailevia eleitä tai ilmeitä
- härskiä puhetta, nimittelyä tai kaksimielisiä vitsejä
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevia huomautuksia
- pornograafisen aineiston esille asettamista
- seksuaalisesti värittyneitä yhteydenottoja tai toimintaa sosiaalisessa mediassa
- fyysistä koskettelua, seksuaalisväritteisiä ehdotuksia tai vaatimuksia
- seksuaalista väkivaltaa.

Hevosopiston hyvinvointikyselyjen tuloksissa on tullut esiin syrjinnän ja häirinnän kokemuksia, jotka liittyvät opiskelijoiden taitotasoon hevosten käsittelyssä tai liikuttamisessa. Opettajien ja ohjaajien antama palaute oppimisesta ei lähtökohtaisesti ole syrjintää tai häirintää, kunhan se on kehittävää, kannustavaa ja itsearviointia tukevaa.

Tämä suunnitelma on laadittu ottaen huomioon sekä opiskelijoiden keskinäiset että opiskelijoiden ja oppilaitoksessa työskentelevien vuorovaikutussuhteet.

3.1 Toimenpiteet kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi

Ypäjän Hevosopistolla kiusaaminen ja väkivaltainen käytös on kiellettyä sen kaikissa muodoissa. Kaikki yhteisön aikuiset sitoutuvat kiusaamisen vastaiseen työhön. Opiskelijoita rohkaistaan ja kehoitetaan vastustamaan kiusaamista ja ilmoittamaan siitä. Jokaisella opiskelijalla on henkisen ja fyysisen koskemattomuuden oikeus ja suoja. Yhteisöllinen opiskeluhoito tekee ennaltaehkäisevää työtä kiusaamisen ehkäisemiseksi. Keinoja tähän ovat mm. vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja

ryhmäytymisen parantaminen. Koko oppilaitosyhteisön tehtävänä on luoda ilmapiiri, joka luo opiskelijoille turvallisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta. Kuulumisten kysyminen ja matalan kynnyksen kohtaamisten mahdollistaminen on kaikkien aikuisten tehtävä. Hevosopisto kouluttaa henkilöstöään kohtaamiseen ja vuorovaikutukseen liittyvissä taidoissa.

Hevosopiston tuutoropiskelijat ovat mukana tekemässä ehkäisevää työtä opiskelijoiden keskuudessa. Tuutorit osallistuvat mm. opiskelijoiden ryhmäyttämiseen, vapaa-ajan toimintaan sekä opinnoissa ja asuntolassa viihtymisen varmistamiseen.

Kiusaaminen, häirintä ja väkivaltainen käytös on kielletty järjestyssäännöissä. Järjestyssääntöjen noudattamista seurataan. Myös niiden noudattamatta jättämisen seuraamuksista tiedotetaan oppilaitoksen kurinpitosuunnitelmassa.

Vuosittain kutsutaan Ankkuri-tiimin toimijoita puhumaan kiusaamisesta ilmiönä ja sen ennaltaehkäisyyn vaikuttamisesta sekä puuttumisesta opiskelijoille.

Henkilökunta perehdytetään tähän suunnitelmaan lukuvuoden alussa. Suunnitelmasta tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajia opintojen alussa rehtorin viesteillä Wilmassa ja kotiväen infoissa. Suunnitelma on liitetty Hevosopiston verkkosivuilla Opiskelijan oppaaseen.

Jokainen vastuopettaja on velvollinen perehdyttämään opiskelijansa suunnitelmaan sekä keskustelemaan hyvän oppimisilmapiiriin luomisesta yhdessä ja kaikenlaisen kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisystä. Suunnitelmaa laaditaan ja päivitetään oppilaitoksen hyvinvointiryhmässä, jossa on mukana myös opiskeluhuollon henkilöstö ja kutsuttuina Hevosopiston tiimien edustus sekä opiskelijaedustus.

Kun kiusaamista tai häirintää tulee ilmi, oppimisyhteisössä varmistetaan yhteisön turvallisuus. Häirinnän jatkuminen estetään arkikäytäntöjä muuttamalla. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi tarkempaa tilanteen seuranta ja muutoksia oppimisympäristössä, sekä kurinpitokeinojen käyttämistä. Häirinnän estämiseen tarvitaan opetusjärjestelyjen ja pedagogisten ratkaisujen lisäksi usein myös muiden ammattilaisten, kuten kuraattorin, apua. Kuraattori voi osallistua myös ryhmämuotoisiin toimenpiteisiin. Opiskelijaa ohjataan tarvittaessa omalla suostumuksellaan tai alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajan toiveesta opiskeluhuoltopalveluihin, ja tarvittaessa muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Häirintä voidaan estää varhaisella ja moniammatillisella yhteistyöllä, jossa myös huoltajat ovat mukana.

Häirintätilanteissa voidaan käyttää ammatillista koulutusta koskevan lain mukaisia kurinpitokeinoja oppilaitoksen kurinpitosuunnitelman mukaisesti. Kurinpitoa harkitessa tulee ottaa huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.

3.2 Toimenpiteet esiintymisen seuraamiseksi

Kun kiusaamiseen tai häirintään täytyy puuttua, pitää myös varmistaa häirinnän päättymisen sopimalla tilanteen seurannasta. Tarvittaessa opetushenkilöstö, opiskeluhuollon henkilöstö tai rehtori tekee ilmoituksen muille viranomaisille. Hevosopistolla on [ohjeistus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen](#). Häirinnästä, joka koskee opiskelijan vapaa-aikaa tai kotioloja ja joka täyttää rikoksen tunnusmerkit, on velvollisuus ilmoittaa poliisille ja myös lastensuojeluun silloin, kun uhrina tai tekijänä on alle 18-vuotias. Ilmoitus on tehtävä salassapitosäännösten estämättä.

Kiusaamisesta ja sen ehkäisystä oppilaitos saa tietoa joka toinen vuosi kerättävästä valtakunnallisesta kouluterveyskyselystä. Hevosopisto toteuttaa vuosittain myös oman kyselyn opiskelijoille ja huoltajille konkreetin ja ajantasaisen tiedon saamiseksi ja ylläpitämiseksi. Tuloksia tarkastellaan oppilaitoksen hyvinvointiryhmässä ja tehdään tarvittavat muutos- ja kehittämistoimenpiteet. Tuloksista ja kehittämistoimenpiteistä tiedotetaan oppilaitoksen johdon ja opetustiimin lisäksi opiskelijoille ja huoltajille Wilma-viestillä.

3.3 Toimenpiteet puuttumiseksi

Kiusaamiseen puututaan välittömästi sitä havaittaessa ja tilanne käsitellään heti yhdessä asianosaisten opiskelijoiden ja lähimmän henkilökuntaan kuuluvan kanssa. Mukaan käsittelyyn voidaan ottaa tarvittaessa esimerkiksi opettaja tai kuraattori. Kiusaamistilanteesta on ilmoitettava alaikäisen huoltajalle, ja ilmoituksen tekee rehtori. Lisäksi selvitetään, tarvitaanko viranomaisapua. Mikäli tilanne vaatii kurinpitotoimenpiteitä, niistä päättää rehtori.

Kiusaamistilanteen käsittely

1. Tilanteeseen puututaan heti, kun kiusaaminen huomataan tai se tuodaan henkilökunnan tietoon. **Se henkilökunnan jäsen**, joka saa kiusaamisen tietoonsa on velvollinen aloittamaan prosessin. **Rehtori** ottaa yhteyden alaikäisen opiskelijan huoltajaan. Ennen yhteydenottoa huoltajiin on hyvä selvittää tilanne, jotta huoltajia osataan informoida tapahtumista oikein. Tilanteen selvittämiseksi voidaan ensin käydä osapuolten kanssa keskustelu ennen varsinaista kuulemistä.
2. **Rehtori ja vastuuopettaja** kuulevat molempia osapuolia erikseen ja arvioidaan tilanne. Tarvittaessa tai opiskelijan pyynnöstä otetaan mukaan myös muita opiskeluhuollon toimijoita (esim. kuraattori). Kuulemiseen kutsutaan mukaan alaikäisen huoltaja tai lupa kuulemiseen ilman huoltajaa.
3. **Rehtori, vastuuopettaja ja muut asian käsittelyn kannalta oleelliset työntekijät** järjestävät mahdollisuuksien mukaan yhteistapaamisen osapuolten kesken asian sopimiseksi. Olisi tärkeää, että tapahtuman osapuolet kohtaisivat toisensa asian selvittämiseksi.
4. Yhteistapaamisessa laaditaan sopimus, jossa ilmenee, mitä on osapuolten kesken sovittu, miten sopimusta noudatetaan ja noudattamista seurataan sekä noudattamatta jättämisen seuraukset. Kirjallinen sopimus kirjataan Wilmassa opiskelijakohtaiseen muistioon ja toimitetaan tiedoksi huoltajille. **Vastuuopettaja** huolehtii kirjaamisesta.
5. Tilannetta seurataan sovitussa määräajassa ja pidetään seurantapalaveri.
6. **Vastuuopettaja** kokoaa osapuolten tueksi tarvittaessa yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän osana yksilökohtaista opiskeluhuoltoa.
7. Jos kiusaaminen jatkuu, kuullaan uudestaan osapuolia erikseen ja kutsutaan uudelleen koolle yhteinen palaveri asian sovitteluratkaisun aikaan saamiseksi.
8. **Rehtori** tekee mahdollisesti tarvittavat kurinpidolliset toimenpiteet.
9. Kiusaamistilanne voi vaatia rikosilmoituksen tekemisen. Rikosilmoituksen tekeminen jää asianomistajan harkittavaksi.

Vastuuopettaja tai muu rehtorin määräämä dokumentoi keskustelut ja toimenpiteet.

Väkivaltatilanteen käsittely

1. Väkivaltatilanteeseen puututaan välittömästi. **Se henkilökunnan jäsen**, joka havaitsee tai saa tietoonsa tilanteen on velvollinen aloittamaan prosessin.
2. Tilanne arvioidaan ja pyydetään paikalle myös toinen henkilökunnan jäsen. Muistetaan huomioida myös oma ja sivullisten turvallisuus. Mikäli väkivalta ei heti lopu, kutsutaan poliisi hätänumerosta 112.
3. Tilanteen lauettua annetaan tarvittava ensiapu (terveydenhoitaja, terveyskeskus, sairaala).
4. Kaikissa tilanteissa ilmoitetaan **rehtorille**.
5. **Rehtori** ilmoittaa alaikäisen huoltajalle tapahtuneesta.
6. **Vastuuolettaja** huolehtii jälkihoidosta sekä ohjaa tarvittaessa molemmat osapuolet erikseen keskustelemaan kuraattorin, terveydenhoitajan tai psykologin kanssa Wilma-viestillä.
7. Jos tilanne ei ole vaatinut virkavaltaa paikalle ja asiasta ei ole tehty rikosilmoitusta, käynnistetään kiusaamistilanteen prosessi kohdasta 2.

Rikoslain 21 luvun, 5 § mukaan, joka tekee toiselle ruumiillista väkivaltaa taikka tällaista väkivaltaa tekemättä vahingoittaa toisen terveyttä, aiheuttaa toiselle kipua tai saattaa toisen tiedottomaan tai muuhun vastaavaan tilaan, on tuomittava pahoinpitelystä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi. Myös yritys on rangaistava.

Rikoslain 21 luvun, 6 § mukaan kyseessä on törkeä pahoinpitely jos:

- aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,
- rikos tehdään erityisen ra'alla tai julmalla tavalla tai
- käytetään ampuma- tai teräasetta tai muuta niihin rinnastettavaa hengenvaarallista välinettä ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava törkeästä pahoinpitelystä vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi. Yritys on rangaistava.

Opetustoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöllä on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu sellainen rikoslain 21 luvussa henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksena rangaistavaksi säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

Rikoslain 21 luvussa tarkoitettu ja ilmoitusvelvollisuuden synnyttävä henkeen ja terveyteen kohdistuva rikos on muun muassa pahoinpitely.

Tarvittavat kurinpitotoimet päättää oppilaitoksen rehtori.

Edellä mainittujen tilanteiden käsittely oppilaitosyhteisö-, opiskelijaryhmä- ja yksilötasolla on tärkeää jälkiseurannan ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden varmistamiseksi, yhteistyön onnistumiseksi huoltajien ja tarvittavien viranomaisten kanssa sekä yksilöllisen tuen tai hoidon järjestämiseksi.

Hevosopistolla on toiminnassa digitaalinen kanava kiusaamisilmoitusten tekemiseksi. Kanavalla voi jättää ilmoituksen, jos havaitsee tai kokee kiusaamista. Opiskelijoita koskevat ilmoitukset käsitellään rehtorin johdolla ehdottoman luottamuksellisina, ja niitä pääsevät tarkastelemaan vain asian käsittelijät. Ilmoituksen voi jättää nimettömänä tai omien yhteystietojen kera.

3.4 Seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen

Seksuaalinen häirintä ja ahdistelu on yksipuolista ja ei-toivottua käyttäytymistä, joka aiheuttaa vastentahtoisia ja kielteisiä tunteita häirinnän kohteeksi joutuneelle.

Seksuaalirikoksesta tulee aina ilmoittaa poliisille. Joko seksuaalirikoksen uhri itse tai muu henkilö, joka tietää tai epäilee rikoksen tapahtuneen, voi tehdä rikosilmoituksen.

Kun havaitaan seksuaalista ahdistelua tai saadaan se tiedoksi:

1. **Havainnoitsija** keskustelee ensin ahdistellun kanssa, arvioi tilanteen ja sopii toimenpiteistä.
2. Alaikäisen kohdalla **rehtori** ottaa yhteyttä huoltajaan, tekee lastensuojeluilmoituksen ja rikosilmoituksen.
3. **Rehtorin** johdolla sovitaan mahdollisen moniammatillisen asiantuntijaryhmän - muodostamisesta ahdistellun tueksi.

Toiminta vakavissa seksuaaliväkivaltilanteissa (esim. raiskaus, alaikäisyys tms.):

1. Opiskelija saatetaan välittömästi terveydenhuollon pariin (päivystys).
2. Alaikäisen osalta rehtori tekee lastensuojeluilmoituksen sekä rikosilmoituksen ja ohjaa täysi-ikäistä tekemään rikosilmoituksen.
3. Rehtori vastaa, että oppilaitoksessa huolehditaan jälkihoidosta ja tuesta.

Opetustoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöllä on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapsen on kohdistettu:

- rikoslain (39/1889) 20 luvussa seksuaalirikoksena rangaistavaksi säädetty teko
- sellainen rikoslain 21 luvussa henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksena rangaistavaksi säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

Rikoslain 20 luvussa seksuaalirikoksena rangaistavaksi säädettyjä tekoja ovat muun muassa raiskaus, pakottaminen seksuaaliseen tekoon, seksuaalinen hyväksikäyttö, seksuaalinen ahdistelu, lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, seksuaalipalvelujen ostaminen nuorelta ja lapsen houkutteleminen seksuaalisiin tarkoituksiin. Sen lisäksi seksuaalinen häirintä voi olla kunnianloukkausrikos.

Rikoslain 21 luvussa tarkoitettu ja ilmoitusvelvollisuuden synnyttävä henkeen ja terveyteen kohdistuva rikos on muun muassa pahoinpitely.

4. SUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN, SEURANTA JA ARVIOINTI

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä päivitetään samanaikaisesti opiskeluhoitosuunnitelman kanssa. Suunnitelmaa arvioidaan vuosittain omavalvonnan kautta. Opiskelijoiden kokemuksia tarkastellaan kouluterveyskyselyjen ja vuosittaisten hyvinvointikyselyjen tulosten perusteella.

Oppilaitoksen hyvinvointiryhmässä suunnitelman toimivuutta seurataan ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Toimivuuden arvioinnissa käytetään mm. henkilökunnan palautetta, tehtyjen turvallisuushavaintojen määrää sekä tarvittujen kurinpitotoimien määrää ja laatua.